

दृष्टकर्मन् (दृष्ट + कर्) adj. dessen Thaten man kennen gelernt hat, in der Praxis erprobt MBh. 5, 7103. Suçr. 1, 123, 15. Rīgā-Tar. 2, 118.

दृष्टकूट (दृष्ट + कूट) n. Räthsel Wils.

दृष्टव (von दृष्ट) n. das angesehen-worden-Sein, gelesen worden-Sein: पूर्वशास्त्रदृष्टवात् Varāh. Brh. S. 3, 25.

दृष्टदोष (दृ + दोष) adj. f. या bei dem man einen Fehler, einen Schaden wahrgenommen hat: दृष्टदोषा क्या मम। पद्यां गत्वा हरिष्यामि मणिरत्नम् Hariv. 2108. dessen Fehler anerkannt sind, offen zu Tage liegen M. 8, 64. Jāñ. 2, 71. Rīgā-Tar. 3, 299. als sündhaft anerkannt, von einer Handlung Çāk. 23, 5, v. l.

दृष्टनष्ट (दृ + नष्ट) adj. gesehen (erschienen) und auch gleich wieder verschwunden: तौ च तत्तत्तात्। विवृत्युज्जाविष गणौ दृष्टनष्टौ बभूवुः॥ Kathās. 1, 62, 3, 37, 7, 75, 9, 58. Davon दृष्टनष्टता f. nom. abstr.: विभक्त-वर्णशोभस्य तस्यासावन्यथा कथम्। माहेन्द्रस्येव धनुषो विदधे दृष्टनष्टताम्॥ Rīgā-Tar. 4, 111. Vgl. तृणनष्टदृष्ट Mkāh. 76, 16.

दृष्टरजस् (दृ + रज) adj. f. bei der sich die Regeln schon eingestellt haben, mannbar AK. 2, 6, 2, s. H. 311.

दृष्टवीर्य (दृ + वी) adj. dessen Kraft erprobt ist RV. 2, 23, 14.

दृष्टसार (दृ + सार) adj. dass.: गतिन्त्रे दृष्टसारेण गतिन्त्रेणैव बध्यते Kim. Ntris. 8, 67.

दृष्टादृष्ट (दृष्ट + अदृष्ट) adj. gesehen, was früher nicht gesehen worden ist, zum ersten Male gesehen Rīgā-Tar. 1, 130.

दृष्टान्त (दृष्ट + अन्त) m. 1) Muster, Musterbild, Gleichniss, Beispiel (der Gipfel des Gesehenen oder was sich vor allem Andern dem Auge als sein Ziel, Object, darstellt) AK. 3, 4, 29, 65. H. an. 3, 268. Med. t. 113. दृष्टान्तस्तु सधर्मस्य वस्तुनः प्रतिविम्बनम् Śāh. D. 698. यत्र यूया मणिमया-श्रैत्याद्यानि हिरण्मयाः। शोभायै विवितास्तत्र न तु दृष्टान्ततः कृताः॥ so v. a. nicht etwa als einzelne Prachtstücke MBh. 2, 70. वैषम्यादथ वा लोभात्कामाद्वापि परंतप। ब्राह्मणस्य भवेच्छूद्रा (भार्या) न तु दृष्टान्ततः स्मृता॥ nicht um ein Beispiel daran zu nehmen 13, 2506. 2547. नात्मा शक्यते कृत्तुं (im Sohne) दृष्टान्तोपगतो ह्यसौ 2629. लोकदृष्टान्तकोविद् Hariv. 3298. दृष्टान्तं (neutr.) जीवितं येषां कश्चित्ते ते मुरतिताः R. Gorr. 2, 109, 37. शकुनिः शकटाश्च दृष्टान्तावत्र भूयते Hit. II, 97. कथमिवेति दृष्टान्त उच्यते Çāk. zu Brh. År. Up. p. 88. 319. Suçr. 1, 149, 11. Kap. 1, 37. Tarkasañgr. 38. 41. Madhus. in Ind. St. 1, 18, 3 v. u. Kuvalaj. 51, b. ०श-तक Harb. Anthol. 217—226. — 2) Lehrbuch (शास्त्र) AK. H. an. Med. — 3) eine best. grosse Zahl Vjūtp. 182. — 4) Tod (vgl. दिष्टान्त) Med.

दृष्टान्ति (vom vorherg.) adj. zum Vergleich herbeigezogen, als Beispiel gewählt Schol. zu Prab. 106, Çl. 12.

दृष्टार्थ (दृष्ट + अर्थ) adj. 1) dessen Endzweck deutlich ist Schol. zu Kāṭj. Çr. 27, 11. 28, 4. 38, 11. 43, 8. 46, 5. 100, 19. 101, 8. 138, 23. 142, 7. 143, 4 u. s. w. Çāk. zu Brh. År. Up. p. 260. — 2) der den Sachverhalt erkannt hat, der über Etwas in's Reine gekommen ist: स निमित्ते-श्च दृष्टार्थः कारणैश्च महामुणैः। सविवाक्यैश्च कनुमानभत्रप्रतिमान्पुनः॥ R. 5, 31, 25. पादत्रयस्य दृष्टार्थः श्लोकस्यासीत्स योगवित्। द्रष्टव्ये तूयपदा-र्थे प्रत्यये कौतुकान्वितः॥ Rīgā-Tar. 2, 91.

दृष्टि (von दर्प्) gaṇa भीमादि (अपादाने?) zu P. 3, 4, 74. f. 1) das Sehen, Schauen, Erschauen (mittelst des körperlichen oder geistigen Au-

ges), = दर्शन und ज्ञान AK. 3, 4, 9, 41. H. an. 2, 92. Med. t. 18. VS. p. 989 (oxyl.). यज्ञस्य Çat. Br. 3, 2, 2, 7. प्रजापतेः 11, 1, 6, 17. Pañāt. Br. 12, 5. अमिता वा एतेन देवलस्त्रयाणां लोकानां दृष्टिमपश्यत् 14, 11. Kap. 1, 155. 156. 3, 60. das Sehen nach: शरीरस्य R. 2, 67, 29. परदारणाम् 5, 14, 57. Unter den Synonymen von प्रज्ञान Ait. Up. 3, 2. — 2) Gesicht, Sehkraft Çat. Br. 14, 6, 2, 1. 7, 2, 23. M. 12, 120. Suçr. 1, 183, 4. लब्धचक्षुः प्रसन्ना-यां दृष्ट्या सर्वं दर्श कृ Śiv. 6, 1. दृष्टिर्धृष्यति (im Alter) Pañāt. III, 193. अग्नेस्तावन्मुक्तुं पचितेदृष्टिरालुप्यते मे Megh. 103. — 3) Sehkraft des Geistes, Verstand, = बुद्धि H. 309. Med. विविक्त° Brāg. P. 1, 4, 5. — 4) Auge, Blick AK. 2, 6, 2, 44. 3, 4, 9, 41. H. 575. H. an. Med. ऊर्ध्व° adj. N. 2, 3. अधोमुखी Varāh. Brh. S. 58, 52. चारु° adj. Brh. 17, 12. अधो° adj. M. 4, 196. दृष्टिपूर्वं न्यसेत्पादम् 6, 46. चलापाङ्गा Çāk. 22. रूपं च दृष्ट्या (उ-चैति) Brāg. P. 2, 2, 29. दृष्टिगीठनिमीलिता न विकला नाभ्यन्तरे चक्षला Mkāh. 48, 23. मुखं प्रसन्नं विमला च दृष्टिः ad Hit. 27, 16. कुमुद्वती मे दृष्टिं न नन्दयति Çāk. 78. क्वापविष्टः — लतासु दृष्टिं विलोभयामि 81, 17. भूयिष्ठमन्यविषया न तु दृष्टिरस्याः 30. दृष्ट्या प्रसादमलया कुमारं प्रत्यग्र-होत् Ragh. 6, 80. दृष्टिप्रसादं कुरु so v. a. sieh mich gnädig an Hit. 40. 21. यावदृष्टिर्मगानीषां न नरीनर्त्ति भङ्गुरा Dhūrtas. 84, 9. निपुक्ता यत्र वा दृष्टिर्न सज्जति Sund. 3, 16. तस्या गात्रेषु पतिता तेषां दृष्टिः N. 3, 8. क-ठिने दृष्टिमादधे Śiv. 5, 102. पुनर्दृष्टिं वाष्पप्रकरकलुषामर्पितवती मयि Çāk. 136. मुक्तुरनुपतति स्पन्दनं बद्धदृष्टिः (v. l. दत्तदृष्टिः) 7. स्पन्दनावद्ध° Ragh. 1, 40. नग्नेन्द्रसक्तौ निवर्तयामास नृपस्य दृष्टिम् 2, 28. Vid. 13. दृष्टि-मधो ददाति Śāh. D. 40, 14. मयि देहि दृष्टिम् Dhūrtas. 83, 1 (dagegen दृ-ष्टिं देहि Çāñgārāt. 13 zeige dich, erscheine). ते तु दृष्टिकृतं कृत्वा तं शैलं बहुकान्दर्म् so v. a. mit den Augen gleichsam durchbohren R. 4, 49, 25. — 5) Pupille des Auges Suçr. 1, 126, 8. 2, 303, 10. 13. 313, 7. 11. fgg. 344, 7. ०माउल 1, 118, 10. 2, 344, 4. 6. — 6) in der Astrol. aspectus plan- etarum: गुरु° Varāh. Brh. S. 39 (38), 4. शुभ° der aspectus der günstigen Planeten Brh. 4, 6. 6, 3. ०फल die Folgen des aspectus planetarum. Titel des 18ten (17ten) Adhājā in Varāh. Brh. — 7) Berücksichti- gung, Rücksicht: शास्त्रदृष्ट्या v. l. bei Benfey zu Pañāt. 97, 24. लक्ष्यदृ- ष्ट्या स्त्रियां पुंसि गौः AK. 3, 4, 26. — 8) Ansicht: एतां दृष्टिमवष्टभ्य Bhag. 16, 9. Kap. 1, 112 (113). Bei den Buddh. gewöhnlich eine irrige Ansicht Burn. Intr. 263, N. 2. — Vgl. दृ, कु°.

दृष्टिकृत् (दृ + कृत्) n. N. einer Staude (der Sehkraft förderlich), Hibiscus mutabilis Lin., Çabdaḥ. im ÇKDr. Auch ०कृत n. Çabdar. ebend.

दृष्टिनेप (दृ + नेप) m. s. u. लेप 1.

दृष्टिगोचर (दृ + गो) m. der Bereich des Gesichts, s. u. गोचर 2, a.

दृष्टिगुण (दृ + गुण) m. Ziel Çabdam. im ÇKDr.

दृष्टिगुरु (दृ + गुरु) m. der Lehrer des Schauens, Bein. Çiva's Çiv.

दृष्टिन् (von दृष्ट) adj. eine Einsicht in Etwas habend, vertraut mit: राजभिर्धर्मदृष्टिभिः MBh. 1, 1714. ब्राह्मणैः शास्त्रदृष्टिभिः 14, 357. Vgl. P. 5, 2, 88, wo aber दृष्ट im gaṇa sich nicht vorfindet. In den beiden Zu- sammensetzungen könnte übrigens auch दृष्टि am Ende angenommen werden: dessen Blick (Gedanken) gerichtet ist (sind) auf.

दृष्टिनिपात (दृ + नि) m. Blick M. 3, 241. Varāh. Brh. S. 27, c. 8.

दृष्टिप (दृ + प) adj. mit den Augen trinkend, sich am blossen Schauen ergötzend: गणा देवानाम् MBh. 13, 1372.